

עם כל התקוות הרבות, שקהלת תולה בחיים שלאחר המוות, אין הוא שולל את שמחת החיים עלי אדמות ורק בתנאי אחד — אם האדם אינו חי את חייו לעצמו, כי אם נותן צדקה לעניים, מפריש תרומות ומעשרות ועוסק בתורה ובמעשים טובים. זהו היתרון של החכם על הכסיל ועל כל שאר המעשים, שהם ורק הם הבל ורעות רוח לזה שאינו שומר מצווה.

החכם והחכמה שעליהם מדבר קהלת אינם — לפי התרגום ורש"י — אלא הצדיק העוסק בתורה. התורה היא תורת חיים והיא מנחילה לאדם זכויות בעולם הזה ולעולם הבא. חוקי ה' הם שיא החכמה, עליהם אין להוסיף. התורה היא חכמת ה' הבלתי נתפסת כמעט על ידי האדם בעולם הזה.

כצאן ירושלים

מלל. יחזקאל לו, לה' נעימה אלכסנדר מלכיהל

בהתעוררות

דִּי-עֵמוּן הָיָה דִי-עֵמוּן יְהוָה לְשִׁירֵי צֶמַח
 צֶמַח צֶמַח אֹת לְמִבְּתֵי הַיְהוּדִים עָהָה יִיֵּשְׁבֶנּוּ
 דָם צֶמַח אֹת לְמִבְּתֵי הַיְהוּדִים עָהָה יִיֵּשְׁבֶנּוּ דָם